

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 28 maart 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-015834 - De Pontilaan 2, Nieuw Dijk,
gemeente Montferland
Activiteit : Sloop en herontwikkeling De Pontilaan 2 te Nieuw Dijk
Verlenen/weigeren : Verlenen ontheffing
Aanvrager : Gemeente Montferland
Zaaknummer : 2017-015834

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Montferland, Postbus 47, 6940BA te Didam, hierna te noemen de aanvrager, van 20 november 2017, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb).

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende aanvraag en het procesverloop toegelicht;
- Daarna volgt het besluit met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje 'beoordeling' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('overige verplichtingen' en 'zienswijzen').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 20 november 2017 ontvingen wij een aanvraag van de Gemeente Montferland voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het (mogelijk) beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de Gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belangen:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project/de werkzaamheden niet eerder een ontheffing in het kader van soortenbescherming verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Montferland, Postbus 47, 6940BA te Didam;

voor de soorten, van de verbodsbepalingen en voor de wettelijke belangen, zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5, lid 2 en 4	Het opzettelijk verstoren van dieren. Het beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats.
		Artikel 3.8, lid 5 sub b1 en b3
		In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna; In het belang van redenen van sociale of economische aard.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied zoals aangegeven in figuur 1 en 2 in bijlage 1.
2. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
3. De ontheffing is geldig tot en met 31 december 2020.
4. Deze ontheffing wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de ontheffinghouder of aantoonbaar in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
6. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
7. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden van de activiteit/het project moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015834.

8. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden of beschermde soorten worden aangetroffen, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er onverwachte negatieve effecten optreden van de activiteiten. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015834.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Gewone dwergvleermuis.
10. De deskundige op het gebied van de soort(en) houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015834. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen en hoeveel er met welke methode zijn gevangen en waar deze zijn uitgezet.

Specifieke voorschriften voor de Gewone dwergvleermuis

11. De negatieve effecten van de werkzaamheden dienen te worden voorkomen door uitvoering van de mitigerende maatregelen, zoals opgenomen in het onderdeel "In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen" en in tabel 2 van deze beschikking. De maatregelen zijn tevens in detail beschreven in het rapport "Toelichting ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming voor paarverblijf Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Antoniuschool, De Pontilaan 2, Nieuw Dijk", van Foreest Groen Consult te Laag-Keppel, november 2017 en weergegeven in de figuren 5 tot en met 9 in Bijlage 3.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

BEOORDELING

In het navolgende is de beoordeling schematisch uitgewerkt. De toe te passen mitigerende maatregelen zijn in tabel 2 opgenomen.

In de aanvraag beschreven project

Voor het adres De Pontilaan 2 te Nieuw Dijk bestaat het voornemen om de bestaande bebouwing (een oud schoolgebouw) te slopen en er 9 nieuwe woningen voor in de plaats te bouwen.

In figuur 1 en 2 in Bijlage 1 is de ligging van het plangebied en de locatie van de te slopen school en de ligging van de nieuw te bouwen woningen weergegeven.

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Er is door Foreest Groen Consult begin 2017 een Quick Scan uitgevoerd om een inschatting te maken van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten. Aangezien er kans was op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, de Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger is in 2017 nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen uitgevoerd.

Het mogelijk voorkomen van een aantal soortengroepen is afgewogen op basis van de eigenschappen van de gebouwen en het plangebied. Op basis daarvan worden er geen negatieve effecten verwacht op andere soortengroepen en beschermde gebieden. Deze soortengroepen worden niet verder beoordeeld in dit besluit.

In de periode mei tot medio september 2017 zijn in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De inventarisatie is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus. Details zijn beschreven in het "Nader onderzoek soortgroep vleermuizen, Antoniuschool De Pontilaan 2, Nieuw Dijk", Foreest Groen Consult, november 2017.

In de aanvraag beschreven voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied

Aangetroffen in en rond het plangebied zijn:

- Eén paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis in het te slopen schoolgebouw;
- Meerdere overvliegende en foeragerende exemplaren van de Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en de Gewone grootoorvleermuis;
- De belangrijkste verblijfplaatsen van de waargenomen vleermuizen liggen in de kerk en de bijbehorende pastorie.

In Bijlage 2 is in figuur 3 en 4 aangegeven op welke plaatsen verblijfplaatsen en vliegende en foeragerende exemplaren van vleermuizen zijn aangetroffen.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloop van het schoolgebouw worden de volgende effecten voorzien:

- Vernietigen van een paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis.

Effecten tijdens broedseizoen op aanwezige broedvogels zijn niet uit te sluiten aangezien gesloopt gaat worden in het broedseizoen. Voorafgaande aan de werkzaamheden dient te worden onderzocht of er broedende vogels in het te slopen gebouw en nabije omgeving aanwezig zijn.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er zijn geen preventieve maatregelen beschreven in de aanvraag. Aangezien de sloop in het voorjaar plaatsvindt wordt extra aandacht aan het voorkomen van broedende vogels besteed. Als er broedende vogels voorkomen dan wordt daar in de sloopwerkzaamheden rekening mee gehouden.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, onvoldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Beschreven mitigerende maatregelen om negatieve effecten van de sloop te voorkomen, kunnen worden onderverdeeld in:

1. Het nemen van tijdelijke mitigerende maatregelen;
2. Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen of verjagen ruim vóór de ingreep;
3. Het vermijden van gevoelige perioden en verjagen tijdens ingreep;
4. Het creëren van alternatieve nest- en verblijfplaatsen in de nieuw te bouwen woningen.

Ad 1: Ten behoeve van tijdelijke mitigatie van de paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis zijn vier vleermuiskasten (van het type Schwegler 2FS) opgehangen aan bomen in de buurt van de te slopen school. Deze kasten zijn in december 2017 geplaatst, ongeveer 7 maanden voor het begin van de paarperiode. Dit in verband met de gewenningsperiode van de Gewone dwergvleermuis. De vier vleermuiskasten zijn binnen een afstand van 100 meter van de huidige paarverblijfplaats opgehangen, op een minimale hoogte van 3,5 meter. De vleermuiskasten hebben een vrije en lichtarme aanvliegroute en liggen buiten de invloedssfeer van de sloop- en verbouwwerkzaamheden. Ook valt er geen kunstlicht op de kasten.

Ad 2: In de periode 15 april – 15 mei wordt de school ongeschikt gemaakt voor vleermuizen door de spouwmuren te laten tochten. Dit gebeurt door het openen van de hoeken van de muur en het verwijderen van de dakranden, waardoor het microklimaat van de verblijfplaats verstoord wordt. Het openbreken van de spouwmuur creëert tocht, waardoor de verblijfplaats verder ongeschikt wordt. Na minimaal 5 dagen wordt het gebouw gesloopt. De sloop is afgerond voor de paarperiode die omstreeks 15 juli 2018 begint.

Ad 3: De kritische periode voor het gebruik van het paarverblijf is 15 juli t/m 15 oktober. De sloop zal plaatsvinden vóór die tijd. Na het ongeschikt maken van de bebouwing voor het verblijf van de Gewone dwergvleermuis, zal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden de bebouwing worden onderzocht, middels een avondonderzoek, op het mogelijke voorkomen van achterblijvende exemplaren van de Gewone dwergvleermuis.

Ad 4: In totaal worden 9 nieuwe woningen gebouwd in het plangebied en zijn in totaal 9 nokgevels aanwezig. In de boeiboorden van deze nokgevels worden vleermuisverblijven aangebracht, bestaande uit twee kamers die onderling verbonden zijn. De invliegopeningen bevinden zich tegen het metselwerk. De gehele gevellijn wordt geschikt gemaakt voor de vleermuis. Aangezien de verblijven per stuk 60 cm lang zijn, passen er 9 verblijven per gevelzijde. Dat betekent dat er 18 verblijven komen per nokgevel (in totaal 9 x 18 permanente verblijfplaatsen).

Naast vleermuiskasten, worden er ook nestlocaties voor de Gierzwaluw aangebracht in de nieuwbouw, door onder de dakgoten houten betimmeringen met openingen aan te brengen, die verbonden zijn met achterliggende nestlocaties.

In Bijlage 3 (figuur 5 tot en met 9) zijn de aan te brengen verblijfplaatsen en nestlocaties weergegeven.

De mitigerende maatregelen worden in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt en dienen concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde onder de betrokkenen bekend te zijn en op het werk aanwezig.

In de volgende tabel 2 zijn de maatregelen samengevat weergegeven.

Tabel 2: Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Vermijden gevoelige perioden	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskasten (van het type Schwegler 2FS) in december 2017, op ongeveer 100 meter van huidige locatie.	Werken buiten de kwetsbare paarperiode van 15 juli t/m 15 oktober.	Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt d.m.v. het openbreken van de spouwmuur en het weghalen van de dakstrip. Na het ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn d.m.v. een avondonderzoek.	Aanbrengen van 9 x 18 permanente verblijfplaatsen voor de Gewone dwergvleermuis, in de boeiboorden van 9 kopgevels. De permanente verblijfplaatsen dienen te allen tijde beschikbaar te zijn, moeten een vrije aanvliegroute hebben en mogen niet verlicht worden. Aanbrengen van nestlocaties voor de Gierzwaluw onder de dakgoten van een aantal panden.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort(en), verbod(en) en belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn ruim voldoende en zijn gericht op een verbetering van de leefomgeving voor de Gewone dwergvleermuis en het aanbrengen van nieuwe nestlocaties voor de Gierzwaluw.

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

De werkzaamheden zijn locatiegebonden. Alternatieve locaties voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dan ook niet aan de orde.

De nu voorgestane planning is erop gericht om het ongeschikt maken van de paarverblijfplaats uit te voeren buiten het actieve (paar)seizoen van de Gewone dwergvleermuis. Daarna kunnen de verdere werkzaamheden uitgevoerd worden. Dit met het oog op een zo gering mogelijke verstoring van de aanwezige beschermde soorten.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Er zijn geen alternatieve locaties en wijze van uitvoering voorhanden die minder negatieve effecten op de Gewone dwergvleermuis hebben.

In de aanvraag beschreven belang(en)

Ontheffing wordt aangevraagd in het belang van bescherming van flora en fauna en in het belang van redenen van sociale en economische aard.

Beoordeling van belangen

Het plangebied en de omgeving is een ideale leefomgeving voor (gebouwbewonende) vleermuissoorten, gezien de aanwezigheid van veel foeragerende en vliegende exemplaren van de Gewone dwergvleermuis, Laatzvlieger en de Gewone grootvleermuis.

Vooraf in de nabijgelegen kerk en bijbehorende pastorie verblijven veel vleermuizen. Het creëren van veel extra verblijfplaatsen voor vleermuizen is dan ook van groot belang voor de verbetering van de staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis en andere vleermuissoorten. Verder worden er extra nestlocaties voor de Gierzwaluw aangebracht, hetgeen een bevestiging is van het ingebrachte wettelijke belang.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van soorten

Door de werkzaamheden wordt een paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis vernietigd. Door het nemen van de voorgenomen maatregelen is het zeer wel aannemelijk dat de Gewone dwergvleermuis in het projectgebied aanwezig blijft en zich zelfs nog verder kan ontwikkelen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend, als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

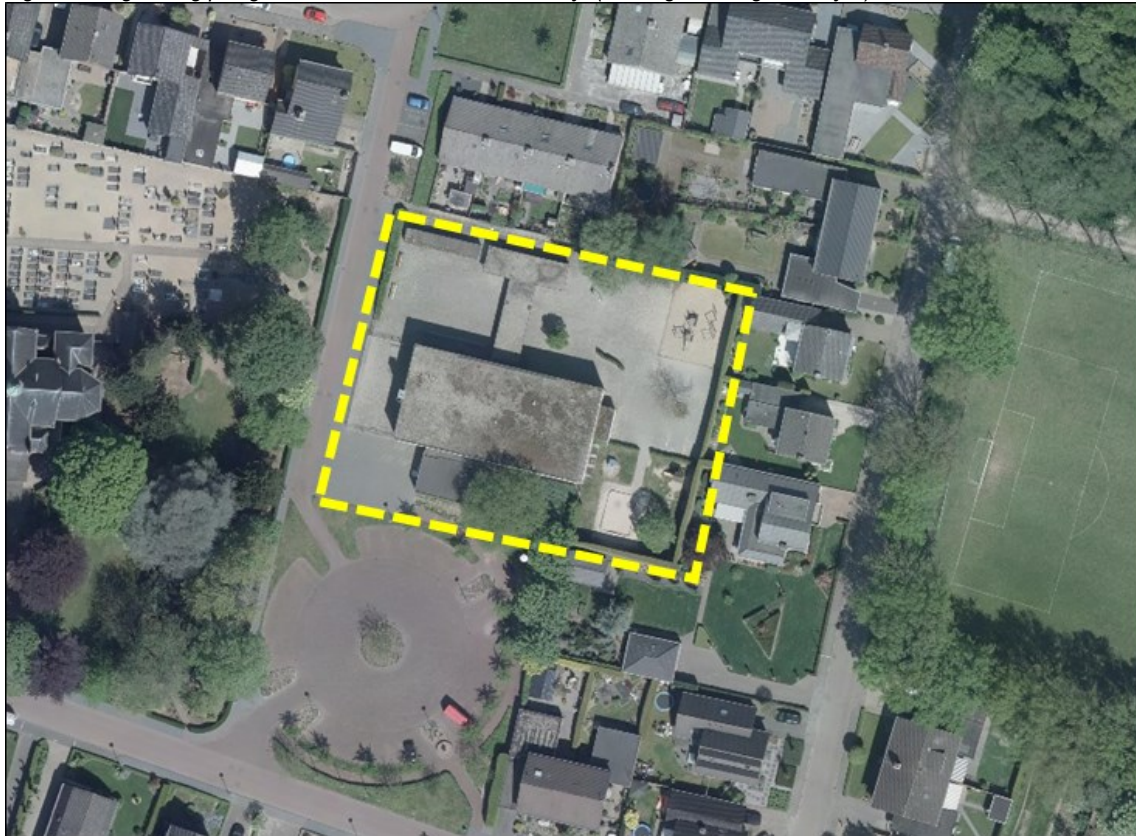
Arnhem, 28 maart 2018

Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaarten plangebied;
- Bijlage 2: Locaties waargenomen verblijfplaatsen en vlieg- en foerageerroutes en tijdelijke vervangende verblijfplaatsen;
- Bijlage 3: Locaties en opbouw van permanente verblijfsplaatsen ten behoeve van vleermuizen en nestkasten voor de Gierzwaluw.

BIJLAGE 1 Kaarten plangebied De Pontilaan 2 te Nieuw Dijk.

Figuur 1: Begrenzing plangebied De Pontilaan 2 te Nieuw Dijk (schoolgebouw, geel omlijnd).

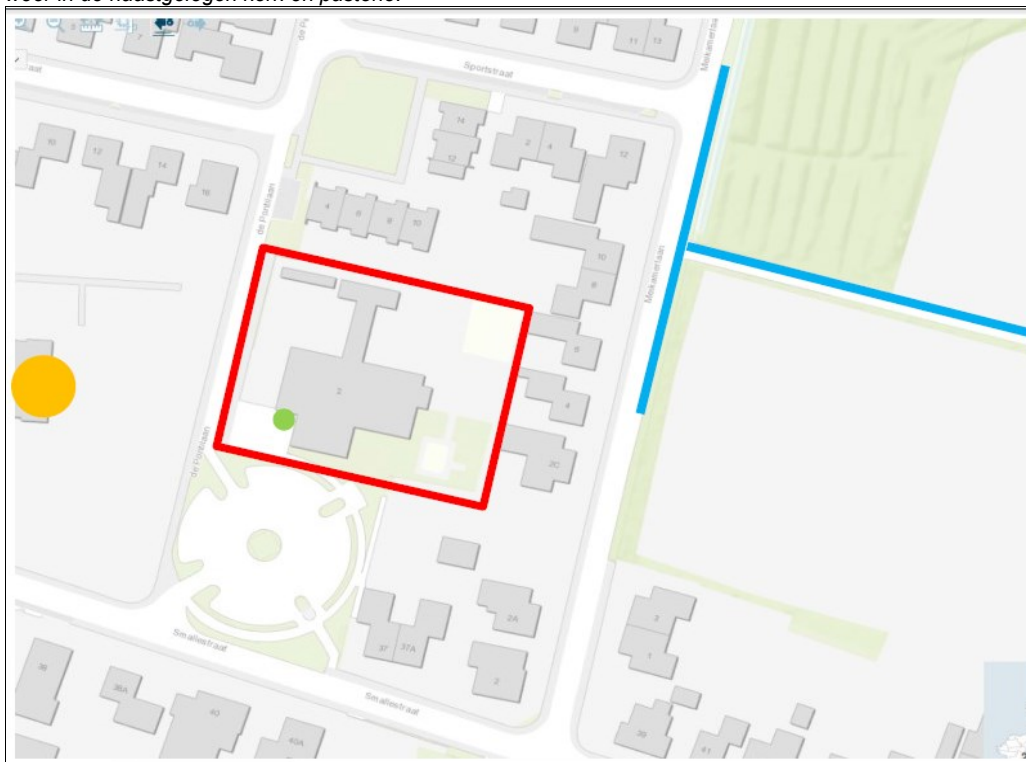

Figuur 2: Ligging plangebied, met de ligging van de nieuw te bouwen woningen (9 stuks) en overzicht van aanwezige en aan te planten bomen.

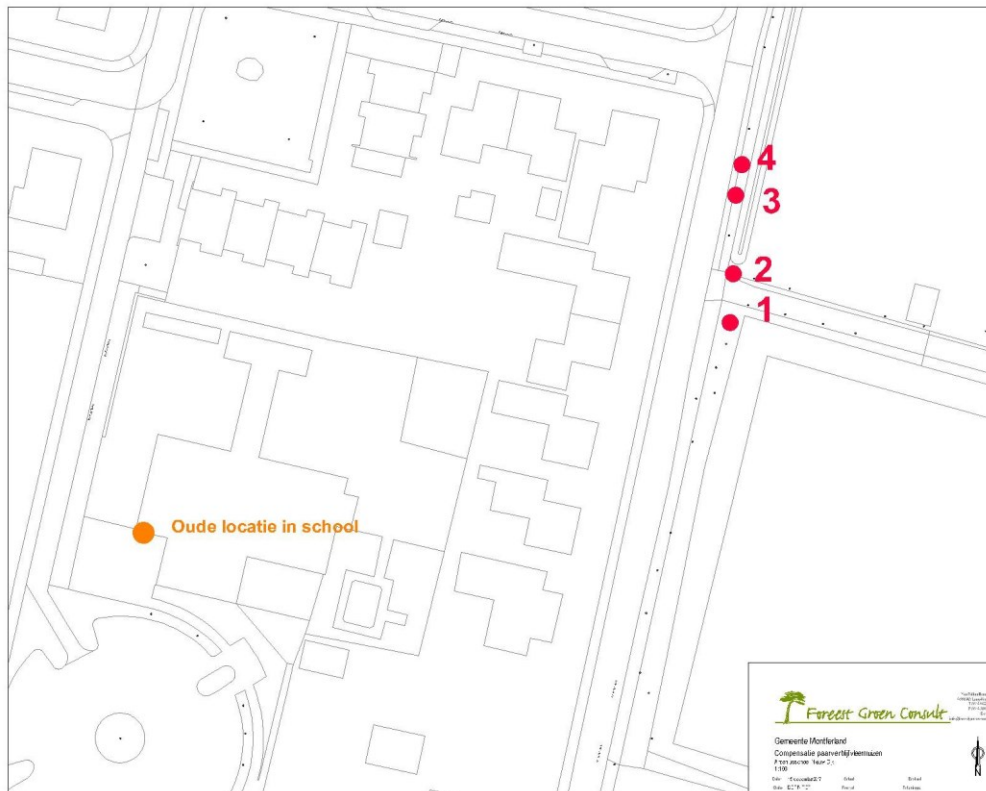

BIJLAGE 2: Locaties van waargenomen vleermuizen en locaties van tijdelijke verblijfplaatsen.

Figuur 3: Ligging plangebied (rood omlijnd) en de locatie van het paarverblijf (groene stip) in de school. De blauwe lijn geeft de ligging van de tijdelijke paarverblijven (4 stuks) aan. De oranje stip geeft het hoofdverblijf van de vleermuizen weer in de naastgelegen kerk en pastorie.

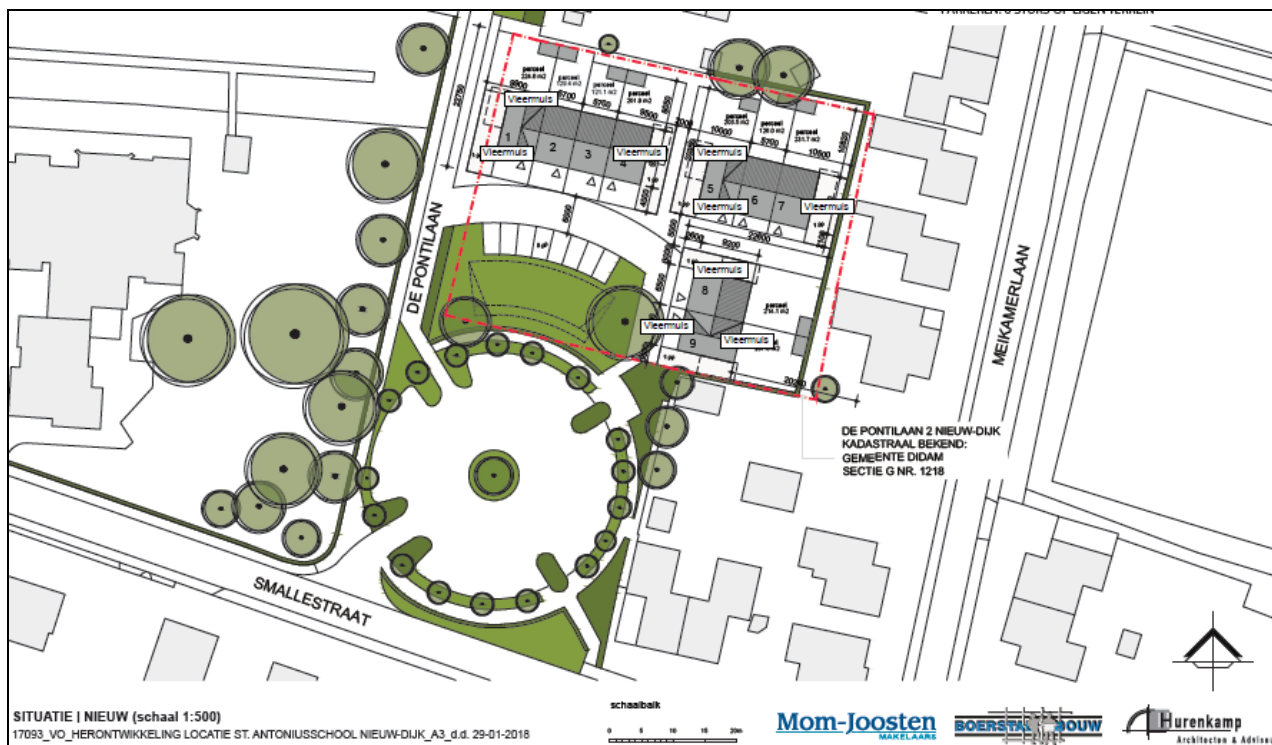

Figuur 4. Locaties van op te hangen nestkasten (nummers 1 t/m 4), die dienen als tijdelijke paarverblijfplaatsen voor de Gewone dwergvleermuis.

BIJLAGE 3: Locaties en opbouw van permanente verblijfplaatsen ten behoeve van vleermuizen en nestkasten voor de Gierzwaluw.

Figuur 5. Locaties van aan te brengen vleermuis-verblijfplaatsen in de nieuw te bouwen woningen (9x).

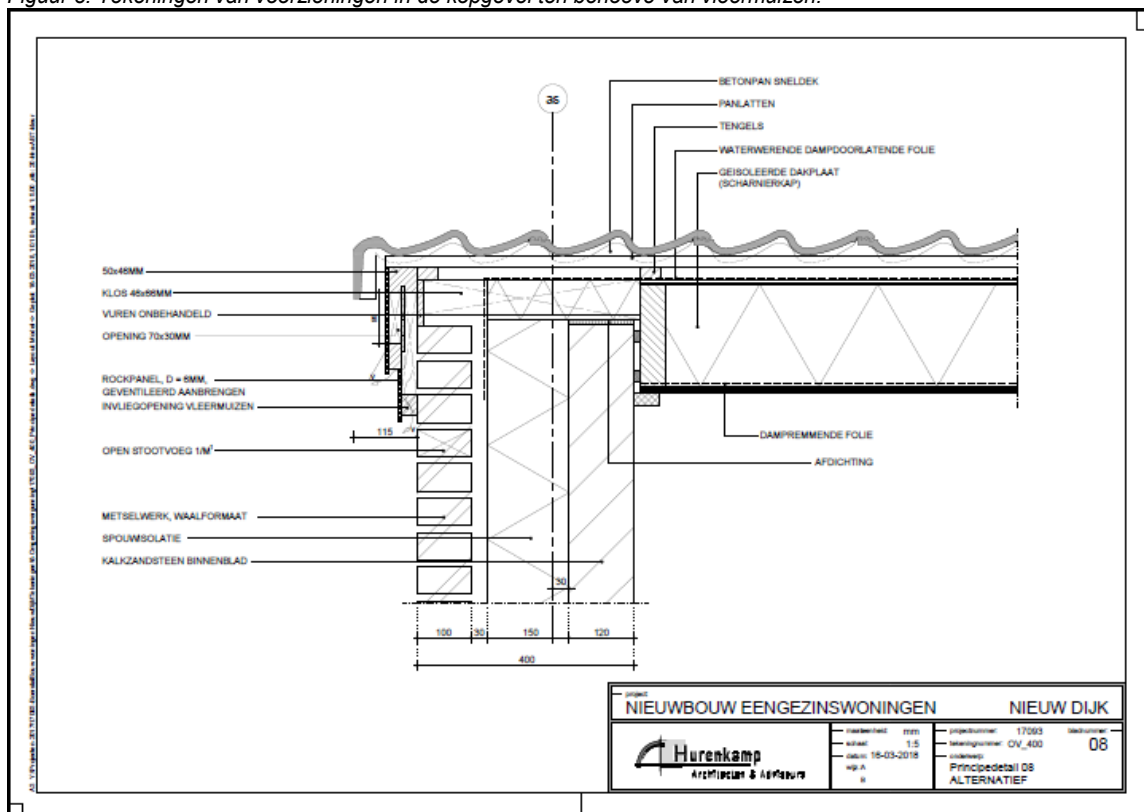
Figuur 6. Ruimtelijke weergave van locaties van vleermuisverblijfplaatsen (cijfer 8) en de locaties van de nestkasten voor de Gierzwaluw (cijfer 6).

Figuur 7. Ruimtelijke weergave van locaties van vleermuisverblijfplaatsen (cijfer 8) en de locaties van de nestkasten voor de Gierzwaluw (cijfer 6).

Figuur 8. Tekeningen van voorzieningen in de kopgevel ten behoeve van vleermuizen.

Figuur 9. Tekeningen van voorzieningen ten behoeve van de Gierzwaluw.

